

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201989
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Turza
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5321201989.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Turzu, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Ladislava Mejštríka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov, matky T. C., nar. XX. X.. XXXX, bytom Q., O. R. XXXX, zastúpenej: MAJCHRÁK & MAJCHRÁK advokáti s. r. o., so sídlom Nová Bystrica 850, pracovisko Fraňa Kráľa 2080, Čadca, IČO: 36 416 525 a otca I. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, W. R., o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 9P/18/2021-201 zo dňa 11. 01. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podľa § 26, § 75 ods. 1 Zákona o rodine zvýšil výživné na maloletého zo sumy 125,- eur mesačne na sumu 180,- eur mesačne od 01. 09. 2021, ktoré výživné uložil otcovi povinnosť platiť vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky (I.), na zameškané výživné na maloletého vo výške 283,91 eur povolil otcovi splátky po 15,- eur mesačne, splatné spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku (II.), vo zvyšnej časti návrh matky zamietol (III.), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/164/2018 z 25. 04. 2019 vo výroku o výživnom na maloletého (IV.), súčasne žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (V.). Po komplexnom zhodnotení pomerov maloletého dieťaťa a jeho rodičov, a to nielen ako súčtu a súhrnu príjmov a výdavkov, ale aj osobných a majetkových pomerov v širšom zmysle a s prihliadnutím k vývoju životných nákladov pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom 25. 04. 2019 nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu posledného rozhodnutia o výživnom a jeho zvýšenie. Maloletý v čase posledného rozhodnutia navštevoval predškolské zariadenie, trpel na atopický ekzém a bolo mu nevyhnutné zakupovať ortopedickú obuv. Počnúc od 01. 09. 2021 sa maloletý stal žiakom 1. ročníka základnej školy, čím sa preukázateľne zvýšili náklady spojené so zabezpečovaním základných školských potrieb a pomôcok. Matka predložila doklady o úhrade nákladov na ich zakúpenie v sume spolu 103,- eur, ako aj doklad o zakúpení školskej tašky v hodnote 69,90 eur. V súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky maloletému vznikli aj náklady na úbor na telesnú výchovu, prezuvky a zakúpila mu stôl a stoličku za 160,- eur a lampu za 50,- eur. V nadväznosti na matkou špecifikované výdavky spojené s nástupom maloletého do školy považoval za primerané náklady na plnenie školských povinností 20,- eur mesačne, keď matka súčasne maloletému uhradila aj ZRPŠ v hodnote 15,- eur na školský rok, čo v prepočte na mesiac predstavuje 1,5 eur a má náklady na obedy v školskej jedálni vo

výške 30,- eur mesačne a vynakladá náklady na zaplatenie družiny vo výške 15,- eur mesačne, ktoré vyhodnotil ako odôvodnené. Maloletému súčasne vznikajú náklady na uspokojenie životných potrieb, ako je strava, oblečenie, bývanie, hygienické potreby, hračky a podobne, pričom ako dôvodné vyhodnotil matkou vyčíslené náklady na bývanie maloletého v sume 30,- eur mesačne a 70,- eur na stravu mesačne. Keďže má maloletý atopický ekzém, ako odôvodnené vyhodnotil aj potreby na hygienické potreby - kozmetiku v sume 11,- eur mesačne. Keďže má ploché nohy, ako odôvodnené vyhodnotil i matkou vyčíslený náklad na obuv vo výške 50,- eur mesačne a náklady na lieky a vitamíny 10,- eur mesačne, keďže už nebýva tak chorý, ako býval v čase, keď navštevoval predškolské zariadenie. Ako odôvodnené vyhodnotil i náklady na hračky, knihy v sume 20,- eur mesačne, keďže nimi rozvíja svoje schopnosti a zručnosti. Podľa vyjadrenia matky sa maloletý v škole venuje miniatletike, na ktorú matka dopláca 10,- eur. Chodil taktiež na angličtinu, ktorú platila 40,- eur na 3 mesiace. V rámci voľného času navštevuje futbal, za ktorý platí 10,- eur mesačne. Zakúpila mu oblečenie, kopačky a loptu. Navštevoval tiež plavecký kurz, za ktorý zaplatila 50,- eur a kúpila mu plavky, plavecké okuliare za 30,- eur. Kúpila mu bicykel, cyklistický dres, prilbu, zimné, letné korčule, zabezpečila mu lyže, lyžiarky za 70,- eur na sezónu. Maloletý v rámci svojich športových aktivít sa zúčastnil i letného a zimného tábora. Všetky uvedené náklady vynakladané matkou na športové aktivity a vzdelávanie vyhodnotil ako prospešné pre zdravý telesný a duševný vývoj maloletého, avšak za primerané ich považoval vo výške 50,- eur mesačne a nad rámec uvedenej sumy matkou vyčíslené náklady považoval za nadštandardné. Uvedené náklady, ktoré považoval za základné, odôvodnené výdavky predstavujú sumu 307,50 eur. Matka pritom ako v čase posledného rozhodovania je zamestnaná, dosahuje príjem 585,- eur mesačne v čistom. Otec dieťaťa v čase posledného rozhodnutia vykonával činnosť v odbore stavebníctvo s príjmom priemerne vo výške 600,- eur mesačne. I v súčasnosti má otec aktívne živnostenské oprávnenie v stavebnej oblasti, pričom podľa jeho vyjadrenia vzhľadom na pandemickú situáciu mu od 21. 04. 2021 bola priznaná pandemická pomoc, ktorá mu bola v mesiacoch september, október vyplatená vo výške 540,- eur a v mesiacoch november, december vo výške 810,- eur, ktorá suma je maximálnou sumou, ktorá mu v rámci pandemickej pomoci môže byť vyplatená. Zároveň v nadväznosti na to, že otec je vyučený ako vodič, mal z verejne prístupného portálu „Profesia“ zistené ponuky práce v odbore, v ktorom je otec vyučený s ponúkaným príjmom 6,-, 9,-, 10,- eur na hodinu v hrubom alebo príjmom vo výške od 1 400,- eur mesačne v hrubom. Ďalej mal za to, že otec je zdravý. Porovnaním takto preukázaných potrieb maloletého dieťaťa s pomermi na strane jeho rodičov, bol toho názoru, že výživné v sume 180,- eur mesačne zodpovedá základným odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa z hľadiska jeho veku, plnenia povinnej školskej dochádzky, zdravotného stavu i mimoškolských aktivít, zohľadňujúc to, že je vo veku 7 rokov, navštevuje 1. ročník základnej školy, má atopický ekzém, problémy s plochými nohami, ktoré zdravotné problémy už boli zohľadňované v poslednom rozhodnutí o výživnom, ako aj má bohatú mimoškolskú krúžkovú činnosť. Pokiaľ matka poukazovala na to, že s maloletým synom bude navštevovať fyzioterapeuta, súd je v zmysle § 217 CSP viazaný skutkovým stavom existujúcim ku dňu jeho rozhodovania, ku ktorému fyzioterapeuta nenavštevoval, a preto na tieto náklady nemohol prihliadať. Platíť sumu 180,- eur je i v schopnostiach a možnostiach otca ako povinného rodiča. Pokiaľ otec uvádzal, že mu po zaplatení zdravotného, sociálneho poistenia (250,- eur mesačne a výživného 125,- eur mesačne) zostáva suma 141,- eur, mal za to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec je zdravý, neboli u neho zistené žiadne prekážky brániace mu sa zamestnať a tak si zabezpečiť pravidelný zdroj príjmu, z ktorého môže uspokojovať svoje potreby, ako aj potreby maloletého syna, ak tieto nedokáže zabezpečiť z príjmu z výkonu živnostenskej činnosti, poukazujúc aj na voľné pracovné ponuky v odbore, v ktorom je vyučený. Ak zotrúva pri výkone podnikateľskej činnosti, z ktorej nedokáže zabezpečiť potreby svoje i maloletého, nemožno takýto postoj hodnotiť inak ako konanie, ktorým sa bez dôležitého dôvodu vzdáva výhodnejšieho zamestnania a zárobku a na takéto pomery otca nemožno prihliadať (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Z uvedených dôvodov preto zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/164/2018 z 25. 04. 2019 vo výroku o výživnom počnúc od 01. 09. 2021, ku ktorému dátumu na strane maloletého jeho nástupom na základnú školu preukázateľne nastala zmena pomerov odôvodňujúca zmenu výšky naposledy určeného výživného. Pokiaľ matka požadovala zvýšenie výživného, počnúc dňom podania návrhu, v tomto časovom období nemal preukázanú trvalú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, keď matkou vynakladané výdavky na voľnočasové aktivity v značnej sume nie je možné kvalifikovať ako trvalú zmenu pomerov na strane maloletého, ktorá by bola spôsobilá viesť k zmene výšky naposledy určeného výživného. Na zameškané výživné od 01. 09. 2021 do 11. 01. 2022 vo výške 283,91 eur povolil otcovi splátky (§ 232 ods. 3, 4 CSP) s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva výživné splatné jednorazovo. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletého z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1, písm. d), f), h) CSP a § 62 ods. 1 CMP a žiadala ho zmeniť tak, že sa výživné na maloletého zvýši mesačne na sumu 200,- eur počnúc 20. 07. 2021 a sumu 250,- eur počnúc 15. 08. 2021 a zameškané výživné za obdobie od 20. 07. 2021 do 11. 01. 2022 v sume 599,19 eur sa otcovi povoľuje splácať v splátkach vo výške 60,- eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, čím by sa zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Súhlasila s tým, že zmena pomerov nastala nastúpením maloletého do základnej školy, počnúc 01. 09. 2021, čím mu vznikli nové výdavky, ako sú školské potreby, obedy v škole, družina, krúžky a pod., ako aj nové výdavky na športové, či iné jeho aktivity. K zmene pomerov však došlo už skôr v mesiacoch júl a august, pretože už v čase podania návrhu 20. 07. 2021 mal maloletý množstvo výdavkov, najmä na rozsiahle športové aktivity (bicykel, plávanie, behanie, futbal, triatlon, atletika, tábory a pod.), športové oblečenie, ortopedické topánky, platenie s tým súvisiacich poplatkov a ciest na výlety, podujatia a pod., ktoré majú dlhodobý charakter a ktoré neboli súdom zohľadňované. Školské pomôcky a potreby sa kupujú a škola platí vopred. Tak ako sa aj výživné platí mesiac vopred (§ 76 ods. 1 Zákona o rodine), preto ak by aj súd bol názoru, že k zmene pomerov došlo od 01. 09. 2021, potom výživné na september 2021 bolo zročné do 15. 08. 2021 a mal ho teda zvýšiť minimálne od 15. 08. 2021. Vzhľadom na uvedené žiadala zvýšiť výživné od ňou uvedených termínov v ňou požadovaných výškach a tomu zodpovedajúce zameškané výživné v mesačných splátkach po 60,- eur. Výšku výživného 180,- eur mesačne pre otca nepovažovala za správnu a rozhodne nie v záujme maloletého, pretože jeho odôvodnené potreby ostanú nepokryté, to znamená bez riadnej výživy. Poukázala na to, že o maloletého sa celý mesiac prakticky stará sama (26 z 30 dní) a svoj celý príjem poukazuje na jeho výdavky, nemajúc žiadne úspory a majetok. Aby zabezpečila starostlivosť o maloletého, prerušila aj štúdium na vysokej škole, pričom postoj otca je na druhej strane nezodpovedný. Sám býva v priestranom zrekonštruovanom modernom byte bez akýchkoľvek nákladov, ktoré si vraj odpracuje u sestry. Jazdí na značkovom aute a necháva sa skrášľovať tetovaniami, ktoré mu vraj robí kamarát zadarmo, pričom synovi absolútne nič nekupuje, nič mu nedáva na sviatky, keď jediná jeho obrana je, že na to nemá peniaze a počas pandémie nemôže pracovať. Otec má živnosť v odbore vodár, kúrenár, aj murár, pričom podľa vlastných slov robí iba pre fyzické osoby v okolí bydliska a prácu pre právnické osoby nevykonáva podľa svojho tvrdenia preto, že na to nemá potrebné kapacity a nie je práca a vyslovil sa, že v roku 2020 zarábal 250,- eur v čistom (500,- - 250,- odvody živnostníka) a v roku 2021 asi 270,- eur v čistom, z čoho vyplýva, že ako dospelý zdravý muž schopný pracovať v stavebníctve, žije zo sumy 125,- eur mesačne. Z predložených inzerátov však vyplýva, že v stavebníctve stále práca je a je veľmi dobre platená, a to aj v okolitých mestách, avšak otcovi sa pracovať nechce, tak aby mohol dosahovať príjem 1 000,- až 1 200,- eur mesačne v čistom. Z uvedeného príjmu pri výdavkoch na maloletého minimálne 350,- eur (celkovo 500,- eur), je tak požadovaných 250,- eur skutočne minimum, keďže otec má iba jednu vyživovaciu povinnosť, ktorá je prvoradá. Záujmom dieťaťa je, aby boli pokryté jeho všeobecné výdavky (ktoré má každé dieťa v jeho veku) a špecifické a jedinečné výdavky, tak aby bol umožnený jeho všestranný rozvoj. Maloletý má množstvo jedinečných výdavkov, týkajúcich sa jeho zdravotného stavu (kožné problémy, ploché nohy), jeho rozsiahle koníčky a záľuby, v ktorých dosahuje úspechy a mimoriadne ho to baví (beh, atletika, cyklistika, lyžovanie, plávanie, triatlon a pod.). Otec sa na uvedených výdavkoch nepodieľa, preto suma vo výške 250,- eur, ktorú žiada, je skutočne minimálna a ani tá nepokryje všetky výdavky dieťaťa. Výdavky na dieťa, ktoré špecifikovala vo výške 500,- eur a viac otec nepoprel, pričom súd považoval za dôvodné len výdavky vo výške 307,50 eur zo všeobecných výdavkov a zo špecifických výdavkov v sume 219,- eur iba výdavky v sume 50,- eur, čo odôvodnil tak, že ostatné náklady na dané potreby sú nadštandardné, a teda nie dôvodné, s ktorým názorom nesúhlasila, keďže otec nepopieral, že reálne tieto náklady vynakladá v záujme rozvoja maloletého, ktorý je prioritný. V dnešnom svete je učenie sa anglického jazyka dôležité rovnako ako kúpa výbav, keďže ide o jedináčika, pričom v súčasnosti sa čelí najdrahšiemu zdražovaniu za posledných 18 rokov.

3. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, v celom rozsahu sa stotožniac s jeho skutkovými a právnymi závermi.

4. Opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

6. Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania matka, konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správny skutkový a právny záverom. V tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia napĺňajúcimi atribúty ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani odvolateľka vo svojom odvolaní neuviedla žiadne podstatné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Z odôvodnenia rozhodnutia pritom vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

7. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam matky krajský súd dopĺňa, že súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa podstatne zmenia pomery (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 121 CMP). K podstatnej zmene pomerov na strane maloletého došlo jeho nástupom do školy, keď dovtedy špecifické výdavky dlhodobo vynakladané matkou nepredstavovali podstatnú zmenu pomerov, pričom náklady matky spojené s nástupom maloletého do školy sa premietli do určeného zvýšeného mesačného výživného. Aj keď dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, v konaní nebolo preukázané, že by otec vlastnil nehnuteľnosť, resp. drahé motorové vozidlo alebo motorku BMW, viedol drahý a nákladný život a nechal si vyhotovovať drahé tetovania. Preto maloletý sa môže podieľať len na takej životnej úrovni ako otec má. Čo sa týka potenciality zamestnania, otec uviedol, že na väčšie zákazky nemá potrebné kapacity a v danej lokalite nie je tak známy, aby mohol dosahovať matkou proklamované príjmy, pričom ním dosahovaný príjem 500,- až 700,-, resp. 800,- eur mesačne nemožno považovať za neprimeraný odbor, v ktorom je vyučený, t. j. vodiča. Pokiaľ matka tvrdila, že v ňou na internete zistených pracovných miestach by otec mohol dosahovať príjem aj 1 200,- eur, vyplýva z nich, že uvedený príjem je v hrubom, t. j. v čistom podobný tomu, ktorý dosahuje. Vzhľadom na uvedené, ako aj na vek maloletého, ktorý je žiakom 1. ročníka základnej školy a u ktorého je predpoklad aj vzhľadom na doterajšie konanie matky, že výživné sa bude pravidelne zvyšovať, ako aj schopnosti a možnosti otca a takisto na schopnosti a možnosti matky, na ktoré taktiež treba prihliadať, mal odvolací súd za to, že výška výživného, ktorú v súčasnosti určil súd prvej inštancie, týmto kritériám zodpovedá, aj keď nebudú zrejme uspokojené všetky špecifické potreby maloletého spočívajúce najmä v jeho voľnočasových aktivitách. Keďže súd zmenil výšku vyživovacej povinnosti otca od septembra 2021, zameškané výživné správne určil do svojho rozhodnutia do 11. 01. 2021, keď pre jeho výšku splatnosť jednotlivých opakujúcich sa plnení je irelevantná a nemá žiadny vplyv na to, kedy došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže len táto je pre posúdenie zmeny výšky výživného podstatná.

8. Vychádzajúc aj z týchto skutočností, vysporiadajúc sa s podstatnými námietkami matky, či už v prvoinštančnom alebo odvolacom konaní, krajský súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, vrátane nároku na náhradu trov konania.

9. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal ani nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).